

Kard. Adam Kozłowiecki SJ
(1911-2007)

Adam Kozłowiecki urodził się 1 kwietnia 1911 r. w Hucie Komorowskiej. Uczył się u jezuitów w Chyrowie (1921-1926), a następnie w Liceum Ogólnokształcącym św. Marii Magdaleny w Poznaniu (1926-1929).

30 lipca 1929 r. został przyjęty do Towarzystwa Jezusowego. Dwa lata nowicjatu spędził w Starej Wsi koło Brzozowa. Studiował filozofię w Krakowie (1931-1933) i teologię w Lublinie (1934-1938). Świecenia kapłańskie przyjął 24 czerwca 1937 roku.

10 listopada 1939 r. w Krakowie został aresztowany przez gestapo. Początkowo był więziony na ul. Montelupich w Krakowie, następnie 3 lutego 1940 r. przeniesiony do obozu pracy w Nowym Wiśniczu. 20 czerwca 1940 r. znalazł się w obozie koncentracyjnym w Oświęcimiu. Stamtąd 12 grudnia 1940 r. został przeniesiony do obozu koncentracyjnego w Dachau pod Monachium.

29 kwietnia 1945 r. armia amerykańska wyzwoliła obóz w Dachau. Przez krótki okres o. Kozłowiecki przebywał w Rzymie (15 sierpnia 1945 r. złożył tam uroczyste śluby zakonne), a następnie 29 stycznia 1946 r. wyjechał stamtąd na misję do Północnej Rodezji (obecnie Zambia). Przybył na miejsce 14 kwietnia tego samego roku.

Kardynał Kozłowiecki poświęcił Zambii i Afryce 61 lat swojego życia. Realizował swoją duszpasterską posługę przekazywania wiary chrześcijańskiej na ogromnym terytorium misyjnym. Organizował także struktury Kościoła katolickiego w Zambii, budował kościoły, szkoły, szpitale, sierocińce, domy dla nauczycieli. Jego hojna i energiczna działalność przyniosła mu szacunek Afrykanów.

15 lipca 1950 r. został mianowany wikariuszem apostolskim w Lusace. Następnie, 11 września 1955 r., został pierwszym biskupem Lusaki. Był pierwszym przewodniczącym Konferencji Episkopatów Krajów Afryki Wschodniej. Został członkiem Watykańskiej Kongregacji ds. Ewangelizacji Narodów i przewodził Papieskim Dziełom Misyjnym w Zambii (1970-1991). Brał udział w obradach Soboru Watykańskiego II w Rzymie, prezentując zaangażowanie misyjnego Kościoła.

Angażował się w budowanie rasowej równości i sprawiedliwości oraz odegrał wiodącą rolę w odzyskaniu przez Zambię niepodległości.

Po ogłoszeniu niepodległości Zambii w 1964 r. kard. Kozłowiecki poprosił Stolicę Apostolską o zwolnienie go ze stanowiska arcybiskupa Lusaki i powierzenie go Afrykańczykowi. Watykan zgodził się na jego prośbę dopiero w 1969 roku. Odszedł na emeryturę, ale pozostał na miejscu jako prosty misjonarz. W styczniu 1998 r. Jan Paweł II uczynił go kardynałem.

Zmarł 28 września 2007 w Lusace, gdzie także został pochowany.

Kardynał A. Kozłowiecki był jednym z architektów pojednania między Polakami a Niemcami, budował także mosty między Europą a Afryką.

Nosił Afrykę w sercu, broniąc jej prawa do niezależności. Celem jego działań było zbudowanie cywilizacji miłości, zapewniającej pokojowy i harmonijny rozwój i współistnienie narodów na fundamentach Ewangelii.

Pamięć o tym wielkim Polaku otwartym na świat jest widoczna w działalności Fundacji im. ks. kard. Adama Kozłowieckiego „Serce bez granic”.

Stanisław Cieślak SJ